

AKCEPTUJĘ

(-)

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
Irena Marszałek-Czekierda

S-I.9452.29.2025.EK

Rzeszów, 2025-10-31

RAPORT

Analiza dotycząca skali zjawiska przemocy domowej, realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizacji niektórych zadań wynikających z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 - zadania gminy, dane za 2024 r.

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane w oparciu o informacje przekazane przez 160 ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych z terenu województwa podkarpackiego, tj. 100% wszystkich tego typu jednostek w województwie.

1. Dane statystyczne, dotyczące osób doświadczających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową oraz najczęściej występujących form przemocy.

Województwo Podkarpackie liczy 160 gmin. Jak wynika z dokonanej analizy, w 2024 r. problemu przemocy domowej nie odnotowano w 1 gminie, wszystkie pozostałe gminy, tj. 159, wykazują występowanie tego zjawiska na swoim terenie. Szczegółowe dane prezentują tabele oraz wykres.

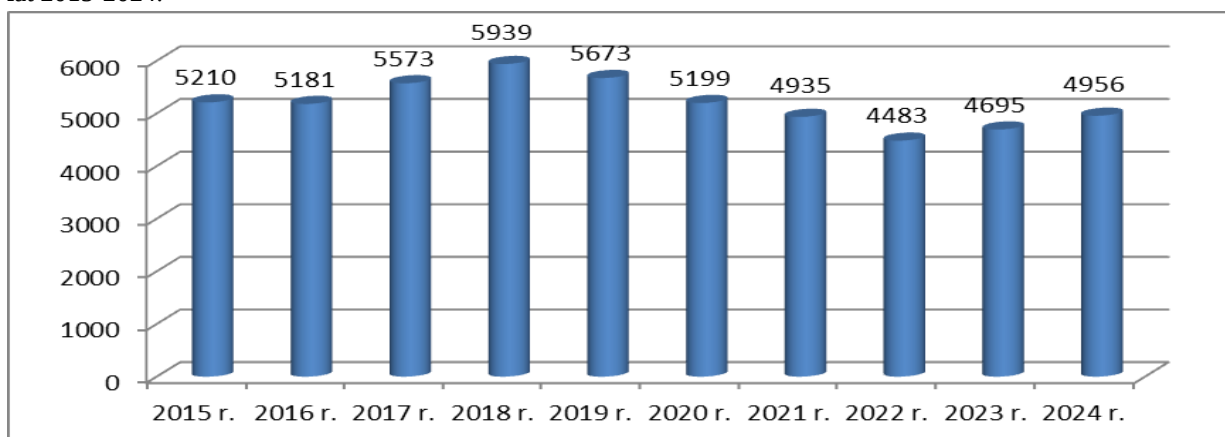
Tabela. Liczba gmin w województwie podkarpackim, na terenie których występuje problem przemocy domowej, dane dot. 2024 r.

Rok	Na terenie gminy występuje problem przemocy domowej	Na terenie gminy nie występuje problem przemocy domowej
2024	159	1

Tabela. Zidentyfikowana liczba rodzin, w których występuje problem przemocy domowej, 2024 r.

Liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej	Częstotliwość zdarzeń przemocowych w ww. rodzinach (należy podać liczbę rodzin)		
	1 raz w roku	od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
4956	3968	868	120

Wykres. Zidentyfikowana liczba rodzin, w których występował problem przemocy domowej na przestrzeni lat 2015-2024.



1.1. Osoby dotknięte problemem przemocy domowej.

Dane dotyczące osób doznających przemocy domowej w podziale na płeć oraz wiek, a także porównanie liczby ww. osób na przestrzeni ostatnich 10 lat prezentują tabela oraz wykresy.

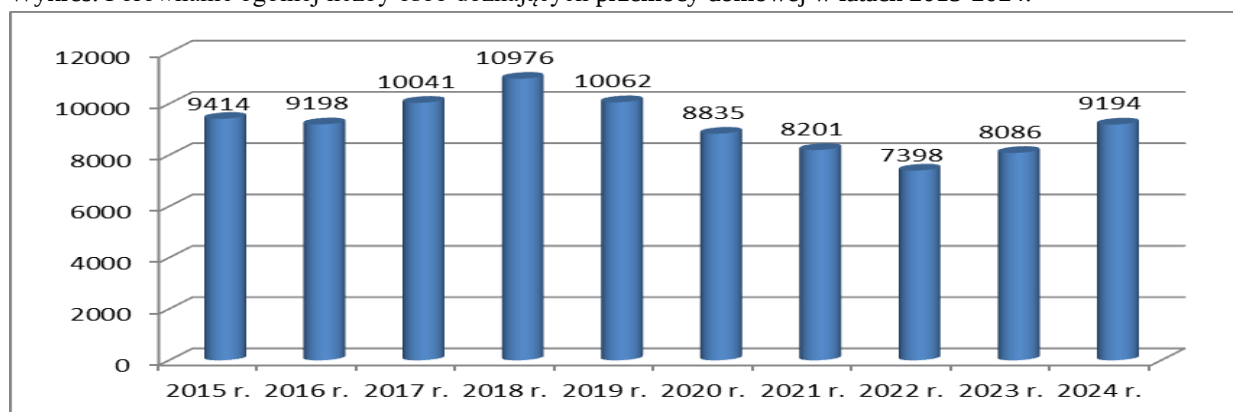
Tabela. Liczba osób doznających przemocy domowej w podziale na płeć, 2024 r.

Ogółem osoby poszkodo- wane	Kobiety			mężczyźni			dzieci			
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		
		osoby starsze*	osoby niepełno- sprawne		osoby starsze*	osoby niepełno- sprawne		do 13 r.ż.	od 14 do 18 lat	niepełno- sprawne **
9194	4312	660	257	960	182	113	3922	2789	1133	210

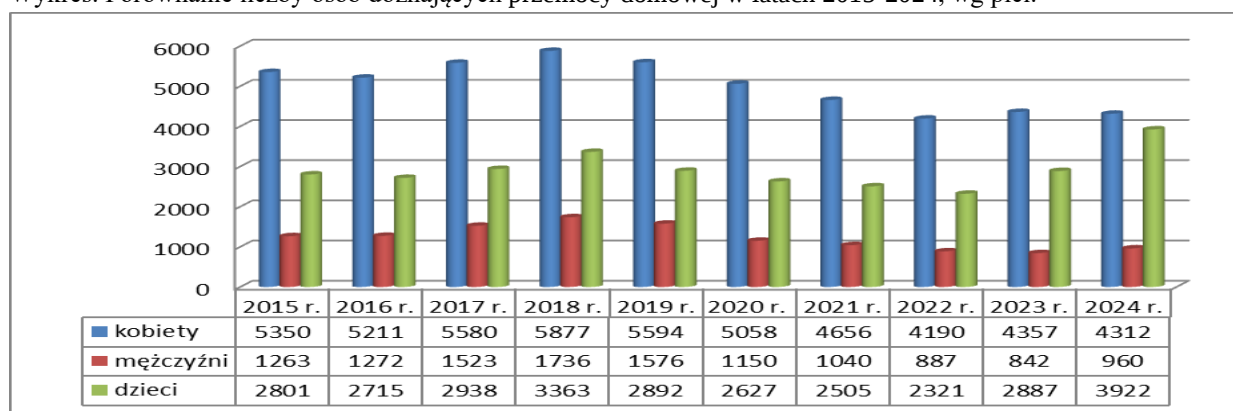
* Kobiety i mężczyźni powyżej 65 roku życia.

**Dzieci od 0 do 18 roku życia.

Wykres. Porównanie ogólnej liczby osób doznających przemocy domowej w latach 2015-2024.



Wykres. Porównanie liczby osób doznających przemocy domowej w latach 2015-2024, wg płci.



1.2. Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy.

Tabela. Najczęściej wymieniane formy stosowanej przemocy domowej - 2024 r.

Forma przemocy	Liczba zgłaszających OPS
Przemoc psychiczna/emocjonalna	159
Przemoc fizyczna	157
Przemoc ekonomiczna	82
Przemoc seksualna	31
Zaniedbywanie	60

1.3. Osoby stosujące przemoc domową.

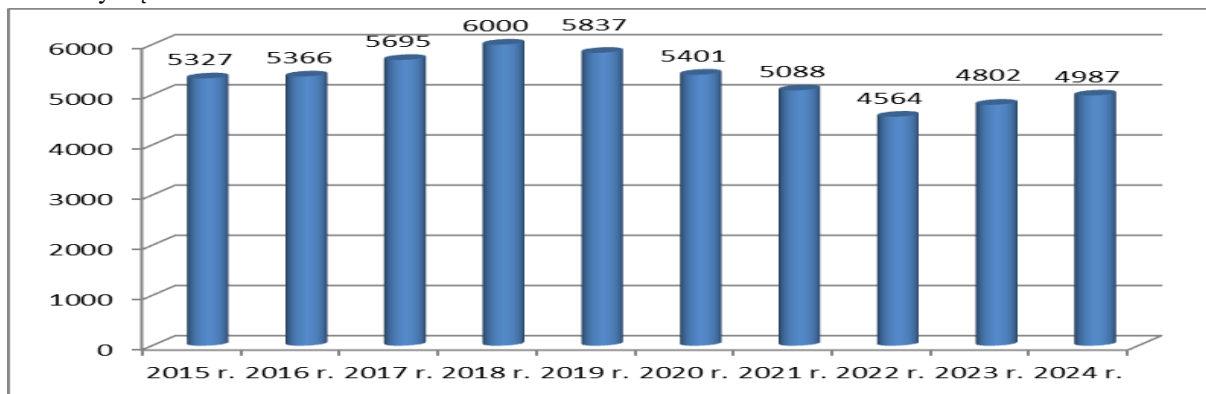
Dane dotyczące osób stosujących przemoc domową oraz porównanie liczby ww. osób w ciągu ostatnich 10 lat prezentują tabela oraz wykres.

Tabela. Liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową na terenie województwa podkarpackiego, z podziałem na płeć - 2024 r.

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Osoby niepełnoletnie*
4987	835	4149	3

*Osoba do 18 r. ż.

Wykres. Porównanie liczby osób stosujących przemoc domową na terenie województwa podkarpackiego - dane dotyczące lat 2015-2024.



Jak wynika z zamieszczonych powyżej danych, w 2024 r. 99,3% gmin z terenu województwa podkarpackiego odnotowało na swoim terenie występowanie zjawiska przemocy domowej. Osobami najczęściej doświadczającymi przemocy były kobiety oraz dzieci. W grupie osób stosujących przemoc najczęściej wymieniano mężczyzn. W porównaniu do lat poprzednich w analizowanym okresie wzrosła zarówno liczba dzieci doświadczających przemocy domowej - w 2024 r. była ona wyższa, niż w roku 2023 o 26,4%, jak również mężczyzn – o 12,2% w porównaniu do roku poprzedniego. O 1% w stosunku do 2023 r. zmniejszyła się liczba kobiet doświadczających przemocy domowej.

Powyższe dane budzą niepokój, gdyż pomimo stosowanych różnych narzędzi pomocowych i interwencyjnych, przemoc domowa nadal stanowi problem społeczny. W odniesieniu do liczby ludności województwa podkarpackiego, która na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 2 mln 062 tys. 997 osób (dane: GUS), przemocy doświadczało 0,4% ogółu populacji województwa. Należy przy tym pamiętać, że przytoczone dane dotyczą jedynie spraw ujawnionych oraz osób pozostających w systemie pomocy. Pozostaje jeszcze grupa spraw nieujawnionych, nie zgłoszonych żadnym służbom, ani instytucjom. Biorąc to pod uwagę, można przypuszczać, że realna liczba osób uwikłanych w problem przemocy domowej może być większa.

2. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej (art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

2.1. Opracowanie i przyjęcie w 2024 r. gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej.

Do zadań własnych gminy należy opracowanie oraz realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej. Znowelizowana *ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej* została przyjęta i weszła w życie w czerwcu 2023 r. Z tego faktu wyniknęła konieczność dokonania zmiany

dotychczasowych gminnych programów i dostosowania ich do obowiązujących przepisów prawa. Część gmin opracowała te programy w 2023 r. Stan dotyczący posiadania w 2023 r. przez gminy województwa podkarpackiego aktualnych programów przedstawia tabela poniżej.

Tabela. Opracowane przez gminy programy przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, 2023 r.

Rok	Gmina opracowała i przyjęła w 2023 r. gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej - liczba gmin	Gmina nie opracowała i nie przyjęła w 2023 r. gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej – liczba gmin
2023	33	127

W obecnej analizie ustalono, ile programów zostało opracowanych i przyjętych w 2024 r. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela. Opracowane przez gminy programy przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, 2024 r.

Rok	Gmina opracowała i przyjęła w 2024 r. gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej - liczba gmin	Gmina nie opracowała i nie przyjęła w 2024 r. gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej – liczba gmin
2024	120	40

Dane przedstawione w tabelach stanowią podsumowanie odpowiedzi udzielonych przez gminy. Jednak w 15 przypadkach odpowiedzi odnoszące się do 2024 r. budzą wątpliwości, gdyż dotyczą programów opracowanych i przyjętych w 2023 r. Zatem faktyczna liczba programów opracowanych w 2024 r. może być mniejsza.

Powyższe dane wskazują, że znaczna część podkarpackich gmin posiada opracowany ww. dokument. Nadal pozostają jednak gminy, które nie wykonały tego zadania, co powinno nastąpić niezwłocznie.

2.2. Realizacja przez gminy zadań ujętych w gminnych programach przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej przewidzianych na 2024 r.

Tabela. Realizacja przez gminy zadań ujętych w gminnych programach przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Rok	Liczba gmin, które zrealizowały zadania przewidziane w gminnym programie na 2024 r.	Liczba gmin, które nie zrealizowały zadań przewidzianych w gminnym programie na 2024 r.
2024	137	23

Jak wynika z powyższego zestawienia 137 gmin zadeklarowało zrealizowanie zadań zawartych w gminnych programach przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Gminy, które nie podjęły się realizacji programów powinny pamiętać, że jest to zadanie obowiązkowe i powinno być wykonywane systematycznie w każdym roku kalendarzowym.

3. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową (art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

3.1. Poradnictwo skierowane do osób doznających przemocy domowej.

Tabela. Poradnictwo skierowane do osób doznających przemocy domowej, 2024 r.

Rok	Na terenie gminy jest prowadzone poradnictwo skierowane do osób doznających przemocy domowej - liczba gmin	Na terenie gminy nie jest prowadzone poradnictwo skierowane do osób doznających przemocy domowej - liczba gmin
2024	149	11

Jak wynika z powyższego zestawienia znacząca większość gmin prowadzi na swoim terenie poradnictwo skierowane do osób doznających przemocy domowej. Prowadzone jest poradnictwo socjalne, prawne, pedagogiczne, psychologiczne, doradztwo zawodowe, odbywają się również zajęcia terapeutyczne i terapia rodzinna. Dane liczbowe w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela. Formy poradnictwa skierowanego do osób doznających przemocy domowej, 2024 r.

Forma udzielanego poradnictwa	Liczba gmin, gdzie prowadzona jest dana forma poradnictwa
Poradnictwo socjalne	147
Poradnictwo psychologiczne	106
Poradnictwo prawne	100
Poradnictwo pedagogiczne	90
Zajęcia terapeutyczne	13
Doradztwo zawodowe	12
Terapia rodzinna	8

Badaniu podlegała również dostępność poradnictwa specjalistycznego na terenie podkarpackich gmin. Dane w tym zakresie zawarto w tabeli poniżej.

Tabela. Dostępność poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego i in.) dla osób uwięzianych w problem przemocy domowej na terenie gminy w 2024 r.

Rodzaj poradnictwa	Dostępność poradnictwa specjalistycznego na terenie gminy, liczba gmin					
	Brak	1 raz w miesiącu	Więcej niż 1 raz w miesiącu	1 raz w tygodniu	Więcej niż 1 raz w tygodniu	Codziennie
Poradnictwo prawne	52	6	10	47	34	11
Poradnictwo psychologiczne	52	5	28	40	26	9
Poradnictwo pedagogiczne	68	4	9	9	44	25
Poradnictwo socjalne	9	4	3	1	47	97
Doradztwo zawodowe	148	1	0	2	4	5
Terapia	137	2	3	7	7	3

Jak widać z powyższego zestawienia najlepszą dostępność ma poradnictwo socjalne, psychologiczne i prawne (jednak nie w pełni wystarczającą). Najmniej dostępna jest terapia, w tym terapia rodzinna, co w przypadku osób doświadczających przemocy i po przemocy, wydawałoby się najbardziej potrzebne.

3.2. Prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Tabela. Prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, 2024 r.

Rok	Na terenie gminy są prowadzone działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową - liczba gmin	Na terenie gminy nie są prowadzone działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową - liczba gmin
2024	81	79

Jak wynika z danych przytoczonych powyżej, prawie połowa podkarpackich gmin nadal nie prowadzi działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Jest to zatem ten obszar, który wymaga objęcia zwiększoną uwagą. Gminy, które realizują ww. działania wykazują następujące ich formy.

Tabela. Formy prowadzonych działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, rok 2024.

Formy prowadzonych działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową	Liczba gmin
Zajęcia edukacyjno-informacyjne	66
Zajęcia edukacyjno-wychowawcze	65
Zajęcia profilaktyczne	63
Zajęcia warsztatowe	36
Psychoedukacja	35
Zajęcia integracyjne	28
Trening kompetencji wychowawczych	17
Zajęcia socjoterapeutyczne	16
Trening kompetencji społecznych	15
„Szkoła dla rodziców”	15

3.3. Działania interwencyjne - liczba dzieci odebranych w 2024 r. z rodziny na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Odebranie dziecka z rodziny na podstawie ww. przepisów ustawy następuje w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka. Decyzję w tej sprawie podejmuje pracownik socjalny wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Dane za rok 2024 w ww. zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela. Dzieci odebrane z rodziny na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, 2024 r.

Liczba dzieci odebranych w 2024 r. z rodziny na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej
44

W kontekście ochrony dzieci przed krzywdzeniem, niezwykle ważne jest podejmowanie działań systemowych zapobiegających krzywdzeniu dzieci, obejmujących cały system rodzinny, w które zaangażowane zostaną różne instytucje i organizacje pomocowe, adekwatnie do potrzeb dzieci oraz problemów występujących w rodzinie.

4. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia (art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

Na terenie województwa podkarpackiego, oprócz czterech specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej (są to jednostki powiatowe, które zostały opisane w raporcie dot. realizacji zadań powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej), funkcjonują cztery ośrodki wsparcia (OW). Dane zawarte zostały w tabeli.

Tabela. Wykazane przez gminy ośrodki wsparcia (bez specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, których wykaz znajduje się w analizie dotyczącej realizacji zadań powiatu), 2024 r.

L.p.	Gmina	Nazwa i adres jednostki (OW)	Liczba miejsc stacjonarnych	Liczba osób z problemem przemocy domowej korzystających z OW
1.	Miasto Dębica	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Gawrzyłowska 31, 39-200 Dębica	12	32
2.	Miasto Jasło	Ośrodek Wsparcia w Jasle prowadzony przez Stowarzyszenie „Twój Potencjał” ul. Kościuszki 38, 38-200 Jasło	0	50
3.	Radomyśl nad Sanem	Punkt Interwencji Kryzysowej ul. Mickiewicza 25, 37-455 Radomyśl nad Sanem	2	0
4.	Miasto Stalowa Wola	Stalowowolski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej ul. Polna 18, 37-450 Stalowa Wola	6	44

5. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

Znowelizowana w 2023 r. *ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej* wprowadziła konieczność powołania nowych zespołów interdyscyplinarnych. Większość gmin powołała je w 2023 r., w myśl ww. ustawy. Jedna gmina, która nie wykonała tego zadania w 2023 r. powołała zespół interdyscyplinarny w 2024 r. Oznacza to, że we wszystkich podkarpackich gminach działają zespoły interdyscyplinarne. Ponadto wszystkie gminy zgłosiły działalność swoich zespołów interdyscyplinarnych w oparciu o właściwe porozumienia zawarte pomiędzy wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, a podmiotami, o których mowa w art. 9 a ust. 3, 3a lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Tabela. Powołane zespoły interdyscyplinarne, 2023 r. - dane pochodzą z analizy dot. 2023 r.*, 2024 r. - informacja pozyskana z GOPS**.

Rok	Na terenie gminy powołano zespół interdyscyplinarny w trybie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - liczba gmin
2023	159*
2024	1**

Tabela. Działalność zespołu interdyscyplinarnego na podstawie porozumień zawartych pomiędzy wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, a podmiotami, o których mowa w art. 9 a ust. 3, 3a lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Rok	Zespół interdyscyplinarny działał na podstawie zawartych porozumień	Zespół interdyscyplinarny nie działał na podstawie zawartych porozumień
2024	160	0

5.1. Skład zespołu interdyscyplinarnego.

Podmioty, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołów interdyscyplinarnych określa *ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej*. Nie zawsze jednak gminom udaje się pozyskać do pracy w ww. zespole wszystkie wymagane podmioty. Informację o faktycznym udziale przedstawicieli instytucji/podmiotów wymienionych w *ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej* w składzie zespołów interdyscyplinarnych przedstawia tabela.

Tabela. Udział przedstawicieli instytucji/podmiotów wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej w składzie zespołów interdyscyplinarnych, 2024 r.

Udział przedstawicieli instytucji/podmiotów wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej w składzie zespołów interdyscyplinarnych	TAK – liczba gmin	NIE – liczba gmin
jednostka organizacyjnych pomocy społecznej	160	0
gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	159	1
policja	160	0
oświata	160	0
ochrona zdrowia	153	7
organizacja pozarządowa	117	43
Żandarmeria Wojskowa	7	153
kuratorzy sądowi	157	3

Tabela. Udział przedstawicieli innych instytucji/podmiotów wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej w składzie zespołów interdyscyplinarnych, 2024 r.

Udział przedstawicieli innych instytucji/podmiotów wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej w składzie zespołów interdyscyplinarnych.	Tak - liczba gmin	Nie - liczba gmin
Prokuratorzy	16	144
Przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	19	141

5.2. Tworzenie przez zespół interdyscyplinarny w 2024 r. grup diagnostyczno-pomocowych na podstawie *ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej*.

Na mocy *ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej* zespoły interdyscyplinarne zostały zobowiązane do tworzenia grup diagnostyczno-pomocowych. Poziom aktywności zespołów interdyscyplinarnych w tym zakresie przedstawia tabela.

Tabela. Liczba utworzonych przez zespoły interdyscyplinarne grup diagnostyczno-pomocowych, 2024 r.

Rok	Zespół interdyscyplinarny powoływał grupy diagnostyczno-pomocowe - liczba gmin	Zespół interdyscyplinarny nie powoływał grup diagnostyczno-pomocowych - liczba gmin	Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych
2024	160	0	4108

Jak widać z powyższego zestawienia, wszystkie zespoły interdyscyplinarne powołują grupy diagnostyczno-pomocowe, których celem jest dokonanie diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacja wszelkich działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia. Grupa diagnostyczno-pomocowa podejmuje działania zarówno wobec osób doznających przemocy domowej, jak i stosujących przemoc, adekwatnie do obowiązujących przepisów prawa.

5.3. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w 2024 r.

Podstawowym narzędziem w pracy z osobami uwikłanymi w problem przemocy domowej jest procedura „Niebieskie Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez osoby reprezentujące różne służby i instytucje, określone w *ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej*, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej.

Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

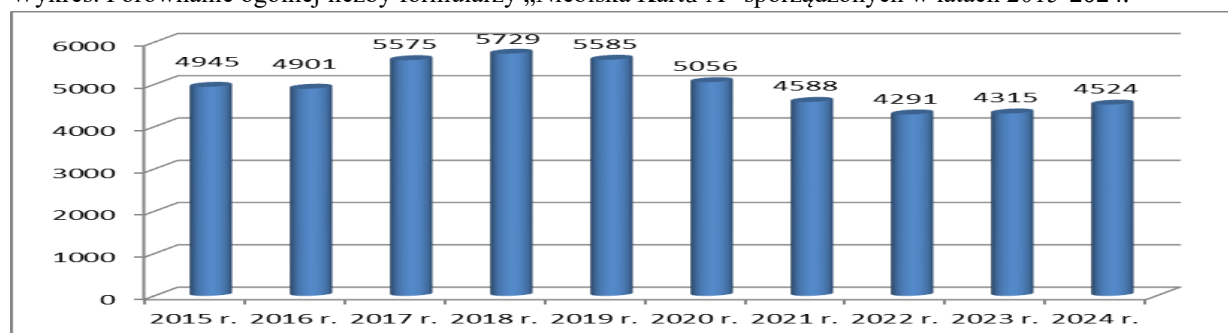
5.3.1. Procedura „Niebieskie Karty” - liczba wypełnionych w 2024 r. formularzy „Niebieska Karta-A”.

Analizie podlegała zarówno liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę, jak również liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C” i „Niebieska Karta-D”, dokumentujących pracę odpowiednio - z osobami doznającymi przemocy domowej oraz z osobami stosującymi przemoc domową, a także liczba spraw zakończonych w ramach procedury. Dane w tym zakresie zamieszcza się poniżej.

Tabela. Sporządzone formularze „Niebieska Karta-A”, 2024 r.

Nazwa podmiotu, którego przedstawiciel sporządził formularz „Niebieska Karta-A”	Liczba formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę	Liczba ponownych formularzy „Niebieska Karta-A”	Razem (suma): liczba formularzy „Niebieska Karta-A”
Jednostka organizacyjna pomocy społecznej	775	141	916
Policja	2762	425	3187
Żandarmeria Wojskowa	2	0	2
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej	13	0	13
Oświata	228	21	249
Ochrona Zdrowia	95	6	101
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	52	1	53
Organizacja pozarządowa	3	0	3
Przedstawiciel innego podmiotu (n	0	0	0
Łącznie:	3930	594	4524

Wykres. Porównanie ogólnej liczby formularzy „Niebieska Karta-A” sporządzonych w latach 2015-2024.



5.3.2. Liczba wypełnionych w 2024 r. formularzy „Niebieska Karta-C”.

Tabela. Liczba wypełnionych w 2024 r. formularzy „Niebieska Karta-C”.

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C”	3468
---	------

5.3.3. Liczba wypełnionych w 2024 r. formularzy „Niebieska Karta-D”.

Tabela. Liczba wypełnionych w 2024 r. formularzy „Niebieska Karta-D”.

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-D”	2883
---	------

5.3.4. Liczba zakończonych w 2024 r. spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Tabela. Liczba zakończonych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”, 2024 r.

Liczba zakończonych w 2024 r. spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty” ogółem, z tego:	Na podstawie art. 9h ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, tj. ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej	Na podstawie art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, tj. rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań
3111	2385	726

Tabela. Liczba spraw/zgłoszeń, gdzie grupa diagnostyczno-pomocowa odstąpiła od działań na podstawie art. 9b ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i §19 rozporządzenia z 2024 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Liczba spraw/zgłoszeń, gdzie grupa diagnostyczno-pomocowa odstąpiła od działań na podstawie art. 9b ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i §19 rozporządzenia z 2024 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
234

5.4. Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.

Tabela. Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, 2024 r.

Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”	
Liczba monitorowanych osób, które doświadczały przemocy domowej	Liczba monitorowanych osób, które stosowały przemoc domową
4550	2722

5.5. Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała.

Tabela. Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, 2024 r.

Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała	
Liczba monitorowanych osób ogółem	31
z tego: liczba osób, u których przemoc domowa ustała	17

Analizując powyższe dane wydaje się, że na poziomie gminnym brak jest wystarczającego zaangażowania w czuwanie nad bezpieczeństwem oraz możliwościami skutecznego radzenia sobie w środowisku przez osoby, które wracają do swojego miejsca zamieszkania po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Często wracają do środowisk, gdzie przemoc domowa wciąż istnieje, albo zachodzi podejrzenie, że może powrócić. Adekwatnie do indywidualnej sytuacji, rodziny takie powinny zostać objęte właściwym wsparciem i pomocą.

6. Kierowanie w 2024 r. przez zespół interdyscyplinarny osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową (art. 9 b ust. 2 pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

W ramach procedury „Niebieskie Karty” osoby stosujące przemoc domową mogą zostać skierowane do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/albo programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. Działania w tym zakresie były podejmowane przez zespoły interdyscyplinarne. Dane liczbowe przedstawiają poniższe tabele.

Tabela. Osoby skierowane do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, 2024 r.

Liczba osób skierowanych ogółem, w tym:	liczba kobiet	liczba mężczyzn
416	28	388

Tabela. Osoby skierowane do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, 2024 r.

Liczba osób skierowanych ogółem, w tym:	liczba kobiet	liczba mężczyzn
69	13	56

Tabela. Osoby, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową (dane na podstawie informacji zgłoszonych członkom zespołów interdyscyplinarnych, grup diagnostyczno-pomocowych, pracownikom ośrodków pomocy społecznej), 2024 r.

Liczba osób ogółem, w tym:	liczba kobiet	liczba mężczyzn
172	19	153

Tabela. Osoby, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową (dane na podstawie informacji zgłoszonych członkom zespołów interdyscyplinarnych, grup diagnostyczno-pomocowych, pracownikom ośrodków pomocy społecznej), 2024 r.

Liczba osób ogółem, w tym:	liczba kobiet	liczba mężczyzn
32	14	18

Analizując powyższe dane, zauważa się wzrost aktywności związany z kierowaniem osób stosujących przemoc domową do udziału w ww. programach, a także wzrost liczby osób kończących programy, jednak nadal nie są to poziomy wystarczające, biorąc pod uwagę ogólną liczbę zidentyfikowanych osób stosujących przemoc domową. Zespoły interdyscyplinarne oraz grupy diagnostyczno-pomocowe powinny zwrócić szczególną uwagę na ten aspekt pracy. Udział w programach jest dla osób stosujących przemoc domową szansą na uzyskanie wglądu w dotychczasowe postępowanie oraz związane z tym emocje. Ponadto, należy pamiętać, że warunkiem skutecznej pomocy rodzinom uwikłanym w problem przemocy domowej jest praca nad zmianami zarówno u osób doznających przemocy, jak i u osób stosujących przemoc, a temu właśnie mają służyć programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne.

7. Zawiadomienia o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, dokonane w 2024 r. przez ośrodki pomocy społecznej,

zespoły interdyscyplinarne, grupy diagnostyczno-pomocowe (na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

Realizacja ww. zadania, na podstawie zgromadzonych danych, przedstawia się następująco - dane tabela.

Tabela. Zawiadomienia o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, 2024 r.

Instytucja, do której przekazano zawiadomienie	Liczba zawiadomień
Policja	323
Prokuratura	777

8. Opracowanie w 2024 r. lokalnej diagnozy zjawiska przemocy domowej, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową (art. 9 b ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w zw. z pkt 1.1.2 Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030).

Realizacja ww. zadania, na podstawie zgromadzonych danych, przedstawia się następująco - dane tabela.

Tabela. Opracowanie przez gminy w 2024 r. lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.

Rok	Opracowano lokalną diagnozę zjawiska przemocy domowej	Liczba diagnoz	Nie opracowano lokalnej diagnozy zjawiska przemocy domowej
2024	53	53	107

Jak wynika z przedstawionego zestawienia, 53 gminy (33%) opracowały w 2024 r. lokalne diagnozy zjawiska przemocy domowej. W przypadku 67% gmin nie opracowano takich diagnoz, co wymaga niezwłocznego uzupełnienia. Należy pamiętać, że lokalne diagnozy problemów społecznych, w tym zjawiska przemocy domowej, powinny stanowić punkt wyjścia do planowania działań pomocowych i profilaktycznych. Ich brak może skutkować podejmowaniem czynności nieadekwatnych do lokalnych potrzeb i nie znajdujących realnych odbiorców.

9. Niektóre zadania wynikające z realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

9.1. Prowadzenie na terenie gmin w 2024 r. kampanii społecznych/informacyjnych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej (pkt 1.2 i 1.2.1 Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030). Dane - tabela.

Tabela. Prowadzenie na terenie gmin kampanii społecznych/informacyjnych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej, rok 2024.

Rok	Na terenie gminy prowadzono kampanie społeczne/informacyjne mające na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.	Liczba przeprowadzonych kampanii	Na terenie gminy nie prowadzono kampanii społecznych/informacyjnych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.
2024	67	123	93

9.2. Upowszechnianie przez gminy w 2024 r. informacji, dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej osobom dotkniętym przemocą domową (*pkt 2.2.1 Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030*). Dane - tabela.

Tabela. Upowszechnianie przez gminy w 2024 r. informacji, dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i in. osobom dotkniętym przemocą domową.

Rok	Na terenie gminy upowszechniano informacje, dotyczące możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej i in. osobom dotkniętym przemocą domową	Na terenie gminy nie upowszechniano informacji, dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej i in. osobom dotkniętym przemocą domową
2024	154	6

9.3. Tworzenie na terenie gmin warunków umożliwiających otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych przez osoby doznające przemocy domowej (*pkt 2.3.11 Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030*). Dane - tabela.

Tabela. Tworzenie na terenie gmin warunków umożliwiających otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych przez osoby doznające przemocy domowej, 2024 r.

Rok	Liczba gmin, gdzie tworzono warunki umożliwiające otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych przez osoby doznające przemocy domowej	Liczba gmin, gdzie nie tworzono warunków umożliwiających otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych przez osoby doznające przemocy domowej	Liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności	Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej
2024	12	148	11	11

9.4. Wdrożenie w gminach w 2024 r. systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia (*pkt 4.4.2 Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030*). Dane - tabele.

Tabela. Wdrożenie w gminach systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia, 2024 r.

Rok	W gminie wdrożono system wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, liczba gmin	W gminie nie wdrożono systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, liczba gmin
2024	129	31

Tabela. Rodzaj udzielonego wsparcia osobom pracującym bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia, 2024 r.

Rok	Rodzaj udzielonego wsparcia osobom pracującym bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	Liczba gmin podejmujących działania	Liczba osób uczestniczących w poszczególnych formach wsparcia
2024	Szkolenia	131	2162
	Udział w konferencjach	49	331
	Superwizje	47	347

	Dofinansowanie udziału w szkoleniach	27	272
	Konsultacje	11	105
	Grupy wsparcia	10	44
	Warsztaty	9	171
	Coaching	6	37
	Doradztwo	4	31

10. Podsumowanie.

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane w oparciu o informacje przekazane przez 160 ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych z terenu województwa podkarpackiego, tj. 100% wszystkich tego typu jednostek w województwie.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, przemoc domowa stanowi nadal problem społeczny. Zjawiskiem tym w 2024 r. dotkniętych było 4956 rodzin, tj. 9194 osób – o 1108 osób (12%) więcej, niż w roku 2023. Podobnie, jak w poprzednich latach, najczęstsze wskazania w tym zakresie dotyczyły kobiet i dzieci.

Osób podejrzewanych o stosowanie przemocy zidentyfikowano 4987, tj. o 185 osób (3,7%) więcej, niż w roku poprzednim, a najczęstsze wskazania dotyczyły mężczyzn.

Wszystkie gminy na terenie województwa posiadały w 2024 r. powołane zespoły interdyscyplinarne.

Liczba formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę wyniosła w 2024 r. 3930. Liczba zakończonych w 2024 r. spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty” wyniosła: 3111, ponadto w 234 przypadkach odstąpiono od działań na podstawie *art. 9 b ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej* z powodu braku potwierdzenia występowania przemocy.

Szczegółowe uwagi i zalecenia:

- Zespoły interdyscyplinarne/grupy diagnostyczno-pomocowe kierują i motywują osoby stosujące przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych. Jednak biorąc pod uwagę proporcje osób skierowanych do ogólnej liczby osób stosujących przemoc, zakres podejmowanych oddziaływań pozostaje nadal niewystarczający. Zaleca się zatem zintensyfikowanie oddziaływań w tym zakresie, poprzez zwiększenie aktywności grup diagnostyczno-pomocowych w występowaniu do zespołów interdyscyplinarnych z wnioskami o skierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych albo psychologiczno-terapeutycznych. Zespoły interdyscyplinarne zobowiązuje się do bardziej efektywnego kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w ww. programach. Niedopuszczalną jest sytuacja braku skierowania do udziału w programie osoby stosującej przemoc domową, objętej S-I.9452.29.2025.EK

procedurą „Niebieskie Karty”, jeśli osoba ta spełnia przesłanki umożliwiające wzięcie udziału w programie.

- Wprowadzenie w 2023 r. *ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej* narzuciło konieczność opracowania i przyjęcia nowych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. W 2023 r. zadanie to wykonało jedynie 20,6% podkarpackich gmin. W 2024 r. 120 gmin zgłosiło posiadanie opracowanych ww. programów, co stanowi 75%. Zatem nastąpiła znaczna poprawa poziomu realizacji opisanego zadania. W przypadku gmin, które nadal nie posiadają opracowanych i przyjętych zaktualizowanych lub nowych programów, zaleca się ich przygotowanie i przyjęcie do niezwłocznej realizacji.
- 93% gmin prowadzi na swoim terenie poradnictwo skierowane do osób doznających przemocy domowej. Jest to poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne, pedagogiczne, doradztwo zawodowe i in. W ciągu roku nastąpiło podniesienie liczebności gmin prowadzących oddziaływanie w ww. zakresie, w 2023 r. aktywność wykazało 88% gmin. Jednak, w związku z tym, że poradnictwo jest podstawową formą udzielania pomocy, obliguje się gminy nie realizujące tego zadania, do wdrożenia go w praktyce.
- 49% podkarpackich gmin nie prowadzi działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Obszar ten wymaga objęcia szczególną uwagą, gdyż niektóre sytuacje przemocowe mogłyby nie zaistnieć, gdyby w odpowiednim czasie rodzice mogli wzmocnić własne kompetencje wychowawcze. Zaleca się podjęcie czynności w tym zakresie.
- Jedynie 33% gmin w 2024 r. posiadało opracowaną lokalną diagnozę zjawiska przemocy domowej. Zakres realizacji tego zadania pozostaje zatem nadal niewystarczający, a jego podjęcie jest czynnością konieczną z punktu widzenia właściwej identyfikacji osób i rodzin, których przemoc dotknęła oraz nią zagrożonych. Dobre rozpoznanie środowiska pozwala na podejmowanie kompleksowych i interdyscyplinarnych czynności pomocowych. Ponadto, wnikliwa diagnoza stanowi punkt wyjścia do budowania lokalnych programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Gminom, które nie opracowały lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej zaleca się realizację tego zadania.
- Kampanie informacyjne/społeczne mające na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej prowadziło 67 gmin, tj. 41,8%. W tym zakresie nastąpiło zmniejszenie aktywności w stosunku do roku poprzedniego (85 gmin w 2023 r.). Zaleca się prowadzenie opisanych

oddziaływań, z uwagi na ich powszechny charakter oraz możliwość dotarcia do licznej grupy odbiorców.

- Nieco niższy, niż w roku poprzednim poziom realizacji odnotowuje się przy zadaniu, jakim jest upowszechnianie przez gminy informacji, dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej zawodowej i rodzinnej osobom dotkniętym przemocą domową. Realizacji tego zadania podjęły się w 2024 r. 154 gminy (96,2%), natomiast w 2023 r. takich gmin było 156 (97,5%). Gminy, które nie realizują czynności w ww. zakresie zobowiązuje się do ich podjęcia.
- Bardzo niski odsetek gmin (7,5%) realizował działanie, jakim jest tworzenie warunków umożliwiających otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych przez osoby dotknięte przemocą domową. Wprawdzie w ostatnich latach sytuacja materialna polskich rodzin poprawiła się w związku z uruchomieniem dodatkowych świadczeń finansowych, a przepisami prawa wprowadzono zakazy i nakazy dla osób stosujących przemoc domową, jednak nadal pozostaje liczna grupa rodzin wymagających wsparcia poprzez udzielenie mieszkania socjalnego. Szczególną grupą są tutaj osoby, które nie mogą pozostać w swoim dotychczasowym miejscu zamieszkania ze względu na przemoc dokonującą się w ich rodzinach. Wśród zadań gmin powinno znaleźć się zabezpieczenie potrzeb rodzin w tym zakresie.
- W szczególny sposób należy dbać o dobro dzieci dotkniętych problemem przemocy domowej, w tym dzieci objętych procedurą „Niebieskie Karty”, a także dzieci żyjących w rodzinach zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej. Należy dołożyć wszelkich starań, aby wnikliwie zdiagnozować ich sytuację, udzielić wymaganej pomocy i zapewnić bezpieczeństwo. Zaleca się, aby wszystkie sytuacje z udziałem dzieci traktować, jako szczególnie ważne i objęte najwyższym priorytetem mobilizacji służb pomocowych.
- 129 gmin (80,6%) wdrożyło na swoim terenie system wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i z osobami stosującymi przemoc w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia itp. Zaleca się rozwijanie tego systemu przez wszystkie gminy, gdyż od kompetencji i jakości pracy ww. osób zależy skuteczność udzielanej pomocy.

Mając powyższe na uwadze, rekomenduje się przeanalizowanie uwag stwierdzonych w oparciu o dokonaną analizę, w celu kompleksowego zapewnienia realizacji zadań wynikających z *ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej* i aktów wykonawczych do ustawy.

Zaleca się, aby zadania, które nie są wykonywane albo są częściowo wykonywane przez gminy, zostały niezwłocznie wdrożone do realizacji.